

Samen werken aan een vitaal landelijk gebied

Nationaal Programma Landelijk Gebied
&
Provinciaal Programma Landelijk Gebied

Gerben Biermann,
programmamanager PPLG

E: biermann@noord-holland.nl
T: 06-18609392

Nationaal Programma Landelijk Gebied

*“Een Nationaal Programma Landelijk Gebied pakt de uitdagingen in de landbouw en natuur aan met een **transitiefonds** waarin tot 2035 **cumulatief € 25 miljard** beschikbaar komt. [...] Met ecologische analyses stellen we vast wat nodig is om **gebiedsgericht** de opgaven ten aanzien van natuurherstel, klimaat en water te halen. [...] We maken per gebied ook inzichtelijk wat het **toekomstperspectief voor de landbouw** is.”*

- NPLG = programma onder Omgevingswet
- ‘Bouwpakket’ van ministeries van LNV, I&W en BZK
- Startnotitie 10 juni gepubliceerd - Hoofdlijnennotitie volgt 4/11
- Samen met Kamerbrieven over landbouw en ‘water&bodem sturend’
- Begin 2023 nog aanvullende doelen (NOx en Natura2000)
- Vaststelling ministerraad juli 2023

Startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied

10 juni 2022

25 miljard?! Iets over de sturingsfilosofie van het Rijk

- Niet meer van 'stofjescrisis naar stofjescrisis' (CO₂, stikstof, nitraat, ...)
- Groeiend besef van Europese normering (derogatie, KRW, Natura2000)
- Rijk werkt internationale doelen uit, biedt instrumenten en financiert.
Doel: 'onontkoombare resultaten'
- Provincies voeren integraal en gebiedsgericht uit
- NPLG als 'ster in een sterrenstelsel': breder ruimtelijk arrangement

NPLG: drie hoofddoelen

1. Natuur

- Natura 2000 (instandhouding en herstel)
- Stikstof (= ammoniak (NH_3) en stikstofoxiden (NO_x))
- NNN en natuurverbindingen
- Groenblauwe dooradering
- Bossenstrategie

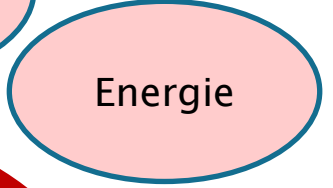
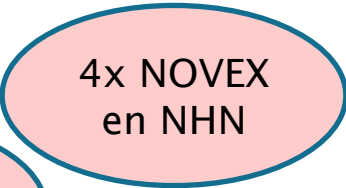
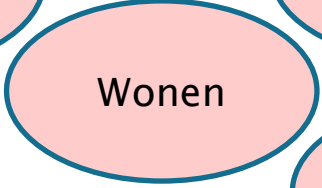
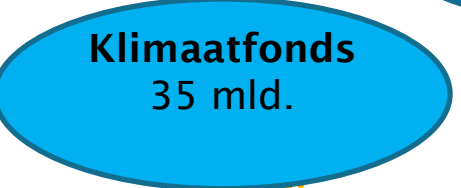
2. Water

- Kaderrichtlijn Water (nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen, grondwater)
- Zoetwaterbeschikbaarheid

3. Klimaat

- Broeikasgassen veenbodems en landbouw (methaan)
- CO_2 -vastlegging bomen en bos

+ Perspectief
agrarische sector!

Veel geld...

Transitiefonds

€ 24,3 miljard

- Opkoop bedrijven en afwaardering gronden (circa € 17,5 miljard)
- Perspectief agrarische sector: innovatie, ondernemerschap, natuurinclusiviteit (circa € 5 miljard)
- Proceskosten

Al beschikbaar gesteld:

- € 504 mln. versnellingsprojecten
- € 250 mln. legalisatie PAS-melders

Klimaatfonds

€ 35 miljard

- Energie-infrastructuur (elektriciteit, warmte, waterstof, CO2)
- Verduurzaming mobiliteit, industrie, gebouwde omgeving en glastuinbouw

Provinciaal Programma Landelijk Gebied

- = uitwerking en ruimtelijke vertaling van de NPLG-doelen
  - we zijn vrij om ook provinciale doelen op te nemen (integraliteit!)
- = 'ticket' naar Transitiefonds
- Eén per provincie. Optelsom moet leiden tot doelbereik
- Deadline 1 juli 2023
- Adaptief programma; jaarlijks actualiseren (PPLG 2023, PPLG 2024, etc.)
- Wet: vaststelling GS → GS: vaststelling PS

Wat is de bedoeling?

- Inspirerend perspectief (want dat is nodig bij een transitie) voor zowel:
  - ecologisch en hydrologisch systeemherstel
  - landbouw
- Doorwerkend in samenhangend beleid voor het landelijk gebied
- Uitmondend in heldere opdrachten voor:
  - Vijf gebiedsprogramma's
  - Provinciebrede aanpak
- En maatregelenpakketten voor een bijdrage uit het Transitiefonds
- Optimistische toonzetting!

Aan de slag: 5 + 1

- 5 gebiedsprogramma's met heldere opdracht, duidelijke programmasturing en goed team:
  - Wadden en Kop van Noord-Holland
  - Noord-Kennemerland
  - Laag Holland
  - Zuid-Kennemerland en Amstelland
  - Gooi & Vechtstreek
- 1 provinciebrede aanpak

[+ wat het Rijk doet en hoe dat bijdraagt aan de doelen]

Nieuwe indeling komt in de plaats van de 24 deelgebieden

Wat is komende tijd spannend?

- Gezamenlijk narratief Rijk-provincies: *waar doen we het voor?*
- Krappe planning + verkiezingen maart 2023
- Kennisvragen: doorrekenen beleidsopties
- Iedereen wil sturing maar niemand wil gestuurd worden
- Ping-pong op twee tafels:
  - Rijk-provincies: aanvullende NPLG-doelen en ruimtelijk arrangement = schieten op bewegend doel
  - Provincie-gebiedsprocessen: hoe dat vorm te geven?
    - wat gaat top-down en wat gaat bottom-up?
    - hoe leggen we een goed onderbouwde claim op het TF?

Hoe betrekken we onze partners?

- Provinciale Regietafel = bestuurlijk platform
  - Landbouwtafel
  - Havens- en industrietafel
  - Overleg terreinbeheerders
- ‘PPLG met ons mee’
  - Presentaties in allerlei overleggrema (permanente roadshow)
  - Digitale bijeenkomst voor externe partners, elke zes weken
  - Nieuwsflits (elke zes weken) → **Stuur ons namen en contactgegevens door!**
- Conferentie op 26 januari 2023
- Gebiedsprocessen in het landelijk gebied gaan door! Ook al is er onzekerheid. De provincie wil dichtbij zijn, signalen oppikken en doorgeven aan Den Haag, meters maken waar dat kan.

Aanpak (fase 1 – tot eind oktober)

“Begrijpen, opbouwen en uitleggen”

- scherpte krijgen in NPLG
- vormgeven projectteam
- vormgeven interne & externe projectorganisatie
- vormgeven communicatielijnen
- de roadshow begint...
- bepalen **reikwijdte PPLG** (welke thema's wel/niet)
- bepalen **concept-inhoudsopgave**

Aanpak (fase 2 – tot de Kerst)

“Inspiratie en impact”

- opstellen **Inspiratie vitaal landelijk gebied 2035**
- opstellen **Impactanalyse**
- scherp maken van beleidsdoelen en handelingsperspectieven
  - welk beleid hebben we al? (landelijk, provinciebreed en gebiedsgericht)
  - hoe ver zijn we met doelbereik (= Impactanalyse) en moet er een schepje bovenop? (= handelingsperspectieven voor coalitiebesprekingen)
  - relatie met ruimtelijk arrangement
  - wat gaat tot de opdracht van de gebiedsprogramma's behoren? (wel/niet doorvertalen van doelen)
- wat is nodig om tot uitvoering te komen?
- ‘schrijven wat we schrijven kunnen’: PPLG al zoveel mogelijk opbouwen
- voorbereiden op ijkmoment en conferentie januari
- ...de roadshow gaat door...

Aanpak (fase 3 – tot eind maart)

“Politieke keuzes voorbereiden, participatie en doorvertaling naar gebieden”

- uitwerken en participatie over:
  - Inspiratie
  - Impactanalyse → Beleidsdoelen en handelingsperspectieven
  - Opdracht gebiedsprogramma's
  - Conditie voor succesvolle uitvoering en maatregelenpakketten
- conferentie 26 januari + advies Partners in het Veld?
- ...de roadshow gaat door...
- ‘schrijven wat we schrijven kunnen’: PPLG al zoveel mogelijk opbouwen + integratie PNN
- voorbereiden op toetsingsmomenten Ecologische Autoriteit en Soc.-econ. toets

Aanpak (fase 4 – tot eind juni)

“Naar de finish”

- afronden tekst PPLG
- toetsingsmomenten Ecologische Autoriteit en Soc.-econ.toets
- voorbereiden besluitvorming GS / PS
- afhankelijk van tempo coalitievorming: resultaten coalitieakkoord verwerken

Na Rijks-doorrekening van 12 PPLG's zullen nog aanpassingen nodig zijn (tweede helft 2023).

Vragen?

Van harte welkom!

Bij de roadshow, bijpraatsessies,
op onze projectkamer of
via de telefoon of mail!

Gerben Biermann,
programmamanager PPLG

E: biermann@noord-holland.nl
T: 06-18609392

